

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2015r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Sławomir Jęksa

Sędziowie SSO Ewa Taberska (spr.)

SSR Arkadiusz Rybarczyk

Protokolant st. sekr. sąd. Martyna Karpińska

Przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Bogusława Tupaja

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2015r.

sprawy **A. Ś. (Ś.)**

z powodu apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Pile Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Z.

z dnia 08 października 2014r. sygn. akt VIII K 417/14

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że wymierzoną skazanemu w punkcie 3 karę łączną pozbawienia wolności obniża do 2 (dwóch) lat i 4 (czterech) miesięcy.
2. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.
3. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. G. kwotę 147,60 złotych brutto z tytułu zwrotu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym.
4. Zwalnia skazanego od zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

A. R. S. E. T.

UZASADNIENIE

A. Ś. został skazany prawomocnymi wyrokami:

- I. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Złotowie z dnia 24 lutego 2009r (sygn. akt IIK62/09);
- II. wyrokiem Sądu Rejonowego w Drawsku Pomorskim z dnia 18 maja 2011r (sygn. akt IIK169/11) za przestępstwo z art. 226§1 popełnione w dniu 01 października 2010r na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności;
- III. wyrokiem Sądu Rejonowego w Złotowie z dnia 17 lipca 2012r (sygn. akt IIK497/12) za przestępstwo z art. 226§1 kk popełnione w dniu 24 maja 2012r na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;
- IV. wyrokiem Sądu Rejonowego w Pile VIII Zamiejscowy Wydział Karny z/s w Z. z dnia 08 marca 2013r (sygn. akt VIIIK197/13) za dwa przestępstwa z art. 278§1 kk w zw. z art. 64§1 kk popełnione w dniach 24 września 2012r oraz 28 września 2012r na podstawie art. 91§1 kk na karę 1 roku pozbawienia wolności; orzeczono także przepadek korzyści majątkowej oraz obowiązek naprawienia szkody;

V. wyrokiem Sądu Rejonowego w Pile VIII Zamiejscowy Wydział Karny z/s w Z. z dnia 19 czerwca 2013r (sygn. akt VIIIK407/13) za przestępstwo z art. 279§1 kk w zw. z art. 64§1 kk popełnione w dniu 27 lutego 2013r na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności;

VI. wyrokiem Sądu Rejonowego w Pile VIII Zamiejscowy Wydział Karny z/s w Z. z dnia 12 maja 2014r (sygn. akt VIIIK1003/13) za przestępstwo z art. 278§5 kk w zw. z art. 64§1 kk popełnione w dniu 22 czerwca 2013r na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności; orzeczono także obowiązek naprawienia szkody;

VII. wyrokiem Sądu Rejonowego w Pile VIII Zamiejscowy Wydział Karny z/s w Z. z dnia 06 czerwca 2014r (sygn. akt VIIIK747/13) za przestępstwa: z art. 13§1 kk w zw. z art. 279§1 kk w zw. z art. 288§1 kk w zw. z art. 11§2 kk i art. art. 64§1 kk popełnione w dniu 21 maja 2013r, z art. 279§1 kk w zw. z art. 64§1 kk popełnione w dniu 21 maja 2013r i z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 23 czerwca 2013r, na kary jednostkowe odpowiednio 1 roku pozbawienia wolności, 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1 miesiąca pozbawienia wolności – kara łączna 2 lata pozbawienia wolności; orzeczono także obowiązek naprawienia szkody;

Sąd Rejonowy w Pile VIII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Z. wyrokiem łącznym z dnia 08 października 2014 roku, sygn. akt VIII K 417/14:

1. Na podstawie art. 569 § 1 kpk w zw. art. 85 kk, art. 86 § 1 kk połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu A. Ś. wyrokami wymienionymi w punktach IV i V części wstępnej wyroku i wymierzył mu karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.
2. Rozwiązał węzeł kary łącznej wynikający z wyroku Sądu Rejonowego w Pile VIII Zamiejscowy Wydział Karny z/s w Z. z dnia 06 czerwca 2014r (sygn. akt VIIIK747/13).
3. Na podstawie art. 569 § 1 kpk w zw. art. 85 kk, art. 86 § 1 kk połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu A. Ś. wyrokami wymienionymi w punktach VI i VII części wstępnej wyroku i wymierzył mu karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności.
4. Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej w punkcie 3 kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres zatrzymania od dnia 21 maja 2013r do dnia 22 maja 2013r.
5. Pozostałe rozstrzygnięcia orzeczeń objętych wyrokiem łącznym, jako nie podlegające łączeniu, pozostawił do odrębnego wykonania.
6. Na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie w pozostałym zakresie.
7. Na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych.
8. Na podstawie § 19 pkt. 1 oraz § 14 ust. 5 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163 poz.1348 ze zmianami) zasądził na rzecz adw. S. G. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem i 60/100) złotych tytułem pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu.

Apelację od tego wyroku złożył skazany. Nie zgodził się z wyrokiem w części dotyczącej orzeczenia o karze, uznając iż wymierzone mu kary łączne są rażąco surowe i pogarszają jego sytuację, wydłużając czas jaki winien spędzić w zakładzie karnym. Powołując się m.in. na swoje dobre zachowanie w Zakładzie Karnym oraz wymiar poprzedniej kary łącznej orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Pile – VIII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Z. w sprawie VIII K 747/13 - skazany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i złagodzenie wymierzonych mu kar łącznych poprzez zastosowanie przy ich wymiarze zasady pełnej absorpcji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja skazanego zasługuje na uwzględnienie w zakresie zarzutu rażącej niewspółmierności kary łącznej orzeczonej w punkcie 3 zaskarżonego wyroku. W pozostałym zakresie apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie stwierdzić należy, co podniósł już Sąd Rejonowy, iż wydanie wyroku łącznego dopuszczalne jest jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów (art. 569 § 1 k.p.k.). Warunki orzeczenia kary łącznej określone są w art. 85 § 1 k.k. Podstawy więc wymiaru kary łącznej oraz wyroku łącznego są identyczne. Stąd „zasady wymierzania kary łącznej w wyroku łącznym przewiduje przepis art. 85 k.k.” Zgodnie z tym przepisem, warunkiem wymierzenia kary łącznej jest to, aby przestępstwa ustalone prawomocnymi wyrokami popełnione zostały przez sprawcę zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzone za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu” (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2000 roku, II K.K.N 437/97, opubl. OSNPK 2000r., z. 9, poz. 5, KZS 2000, z. 10, poz. 18).

Sąd Rejonowy zatem w pełni dostosował się do tych zasad przy wydaniu zaskarżonego wyroku, co zresztą nie jest kwestionowane przez skazanego.

Nie sposób natomiast uznać, że Sąd Rejonowy przy wydaniu zaskarżonego wyroku dopuścił się obrazy art. 86 § 1 kk.

Zgodnie z unormowanym już w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz Sądów Apelacyjnych poglądem, na gruncie kodeksu karnego w brzemieniu obowiązującym w czasie orzekania jak i w czasie wydawania wyroków podlegających łączeniu oraz czynów, za które A. Ś. został skazany, nie ma podstaw do twierdzenia, że wyrok łączny powinien zawsze powodować poprawę sytuacji skazanego. Granice wymiaru kary łącznej, określone w art. 86 § 1 in princ. k.k., obowiązują zarówno w wypadku jednoczesnego orzekania tej kary, jak i w wypadku orzekania jej w wyroku łącznym - niezależnie od tego, czy wyrokami podlegającymi łączeniu orzeczono wyłącznie kary za poszczególne przestępstwa, czy także kary łączne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r. w sprawie V KK 419/06 (OSNKW 2007/10/74).

Nie ma podstaw do twierdzenia, jak już to wyżej wskazano, że wyrok łączny powinien zawsze powodować poprawę sytuacji skazanego. Żaden przepis postępowania karnego nie nakazuje bowiem sądowi stosowanie zasady absorpcji przy wydawaniu wyroku łącznego. Wprost przeciwnie przepis art. 569 § 1 k.p.k. odsyła do przepisów dotyczących wymierzania kary łącznej, które określają, że karę łączną wymierza się w granicach od najniższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając przy karze pozbawienia wolności 15 lat (art. 86 § 1 k.k.) z wyjątkami określonymi w art. 86 § 1a k.k. i art. 88 k.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2006 r. w sprawie III KK 63/06, LEX nr 324527; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 października 2007 r. w sprawie II AKa 301/07, POSAG 2008/1/158). – Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 grudnia 2013 r. II AKa 426/13 - LEX nr 1419009., Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 23 sierpnia 2013 r. II AKa 257/13 - LEX nr 1366069., Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 16 lipca 2013 r. II AKa 57/13, LEX nr 1349968.

W zasadniczej normie art. 86 § 1 k.k. określono zatem jedyne granice w jakich ma być swobodnie określana kara łączna - w przedziale od absorpcji aż do kumulacji.

Nie narzucono zatem żadnego rozwiązania wyłącznie korzystnego dla skazanego.

Jednocześnie obowiązujące ustawowe granice kary łącznej nie przewidują dalszych reguł, które nakazywałyby respektować orzeczone uprzednio kary łączne jako dodatkowe granice wymiaru nowej kary łącznej - co stanowi odpowiedź na uwagi skarżącego przywołującego istniejące poglądy o konieczności pozostawienia tzw. "ślądu" poprzedniej kary łącznej, czy też na względy humanitarne.

Tak więc orzekając o karze łącznej mieć należy na względzie jedynie ramy określone w normie art. 86 § 1 k.k., a w ramach tych stosować ogólne dyrektywy i zasady wymiaru kary, przy uwzględnieniu przedmiotowych i podmiotowych związków łączących czyny pozostające w zbiegu realnym.

Przypomnieć jeszcze wypada, że podstawową zasadą przy orzekaniu kary łącznej jest zasada asperacji, zaś kara łączna orzekana na zasadzie absorpcji - podobnie zresztą jak i kumulacji - jest wyjątkiem.

W przedmiotowej sprawie trafnie więc sąd orzekający ustalając wymiar kar łącznych ujętych w pkt 1 i 3 zaskarżonego wyroku skorzystał z zasady asperacji, zbyt jednak blisko sytuując orzeczoną w punkcie 3 karę łączną **3 lat** pozbawienia wolności do wymiaru zbliżonego do kumulacji kar - wynoszącego w tej sprawie **3 lata i 3 miesiące** pozbawienia wolności .

Zdając sobie sprawę z rozbieżnych poglądów co do wpływu podobieństwa czynów jednostkowych na wymiar kary łącznej, Sąd Okręgowy uważa, że związek przedmiotowy przejawiający się w podobnej kwalifikacji prawnej czynów, nie tyle przemawia za zastosowaniem zasady absorpcji, co się temu sprzeciwia - por. M. S. w: Komentarz do Kodeksu Karnego Część Ogólna, W-wa 1994, str. 397.

Za takim zdaniem dobitnie przemawia to, że przecież podobieństwo oraz popełnienie wielu przestępstw wpływają na zaostrzenie kary - art. 64 § 1 i 2 k.k., art. 91, art. 65 k.k. W takim przypadku stosowanie zasady absorpcji stanowiłoby nieuzasadnione wymogami prewencji dodatkowe premiowanie sprawców całego szeregu czynów.

W rozpatrywanej sprawie powyższy wywód prowadzić jednak musi do potrzeby pewnego złagodzenia kary łącznej wymierzonej w punkcie 3 skazanemu A. Ś., chociaż oczywistym jest, że przemawia za odstąpieniem od zastosowania pełnej absorpcji.

Pomiędzy czynami wchodzącymi w skład zbiegu realnego określonego w pkt 3 zaskarżonego wyroku był zarówno bliski związek przedmiotowy jak i czasowy.

W tej konkretnej sprawie - właściwie stosując zasadę asperacji - wymiar kary łącznej pozbawienia wolności należałoby określić w stopniu bardziej zbliżonym do tego, który wynikałby z przyjęcia absorpcji kar, a dodać wypada, nienależycie ocenione przez Sąd I instancji pozytywne treści zawarte w opinii o skazanym z zakładu karnego, w którym aktualnie odbywa on karę pozbawienia wolności – skazany w zasadzie nie sprawia problemów natury wychowawczej.

Podzielając zatem te uwagi skazanego, które wspierały przedstawiony zarzut rażącej niewspółmierności kary łącznej wymierzonej w punkcie 3, złagodzone tę karę łączną do racjonalnego wymiaru **2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności**.

Zdaniem Sądu Okręgowego natomiast, brak było podstaw do łagodzenia kary łącznej wymierzonej skazanemu w punkcie 1 zaskarżonego wyroku i w tym zakresie Sąd Okręgowy podziela w pełni uzasadnienie wymiaru tej kary zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

W pozostałym zakresie zatem zaskarżony wyrok łączny został utrzymany w mocy.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w wyroku Sądu Okręgowego, zwalniając pozbawionego od dłuższego czasu wolności skazanego od ponoszenia kosztów związanych z postępowaniem odwoławczym, którymi obciążono Skarb Państwa, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.

Nadto orzeczono o kosztach obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym, obciążając tymi kosztami Skarb Państwa w kwocie 147,60 złotych.

A. R. S. E. T.